

GARANCIA

KKV FEJLESZTÉS

MIT JELENT A HITELINTÉZETEK ÉS A HITELFELVEVŐK SZÁMÁRA A BASEL II. EGYEZMÉNY HAZAI ALKALMAZÁSA?

interjú

A Basel II. Egyezmény alkalmazása komoly kihívást jelent a pénzintézetek számára. Az abba foglalt szabályok megváltoztatják a banki tőke megfelelési számításokat, lehetőségeket teremtve új és komoly gazdasági következményekkel járó eljárások bevezetésére is. A működési kockázatok számbavételi kötelezettsége, mint új elem, korábban nem gyakorolt feladatok elvégzésére készíti a bankokat. A felügyeleti ellenőrzés kiterjesztésén keresztül a pénzintézetek kontrolláltabb működését és az adatok nyilvánosságra hozatalának előírásával a működés piac számára áttekinthetőbbé tételét célozzák meg. Mit jelent mindez a hazai hitelintézetek és a hitelfelvevő ügyfelek számára? Erről kérdeztük Méré Katalint a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (Felügyelet) ügyvezető igazgatóját.

– *Melyek a Basel II. Egyezmény főbb elemei?*

– A Basel II. Egyezmény, illetve az ezen alapuló európai uniós tőke direktíva szabályozza a bankok által a kockázataik fedezetéül tartandó minimálisan szükséges tőke összegét. A minimálisan szükséges tőkeösszeg meghatározásának két pillére van. Az első pillér tartalmazza azokat a konkrét számszaki előírásokat, amelyek a hitelezési-, piaci-, és működési kockázatok mögé állítandó tőkeszintet határozzák meg. A második pillér, a tőke megfelelés felügyeleti áttekintése keretében azt vizsgálja, hogy vajon a bankok tőkeszintje elegendő-e az összes kockázatuk fedezésére, ideértve az első pillérben nem, vagy csak részlegesen fedezett kockázatokat is. Az első két pillért egészítik ki azok a nyilvánosságra hozatali előírások, amelyek a piac eligazodását, fegyelmező erejének kibontakozását segítik. A bankok ügyfelei számára nyilvánvalóan az a legfontosabb, hogy milyen feltételekkel kaphatnak hitelt, vagyis, hogy a bankok tőke költségét hogyan befolyásolja az új szabályozás, kiemelten pedig konkrétan az, hogy az egyes hitelek mögé mekkora tőkét kell állítaniuk a bankoknak.

vánosságra hozatali előírások, amelyek a piac eligazodását, fegyelmező erejének kibontakozását segítik. A bankok ügyfelei számára nyilvánvalóan az a legfontosabb, hogy milyen feltételekkel kaphatnak hitelt, vagyis, hogy a bankok tőke költségét hogyan befolyásolja az új szabályozás, kiemelten pedig konkrétan az, hogy az egyes hitelek mögé mekkora tőkét kell állítaniuk a bankoknak.

– *Mit ír elő az új szabályozás?*

– Az új szabályozás előírja, hogy a tőkeösszeg mértékének az eddigieknél jobban kell tükröznie a bankok által hitelezett cégek tényleges hitelkockázatát. A bankok több módszer közül választhatnak a kockázatok és a kapcsolódó tőkekövetelmények meghatározásához; a legkifinomultabb kockázatkezelési megoldásokat

alkalmazó bankoknak, akik a legpontosabban képesek mérni a kockázataikat, kisebb „túlbiztosításra” van szükségük, ezért alacsonyabb tőkekövetelménynek kell megfelelniük. Az új rendszer úgy lett kialakítva, hogy összességében a bankoknak nagyságrendileg ugyanannyi tőkét kelljen tartaniuk, mint korábban, vagyis az új szabályozás a teljes hitelkínálat szempontjából közömbös legyen. Ugyanakkor a rendszer nagyobb kockázatérzékenysége azt is eredményezi, hogy a kevésbé kockázatos ügyfelek hitelezése olcsóbb, a kockázatosabb ügyfeleké pedig drágább lesz.

– *Mikortól kell a magyarországi hitelintézeteknek és befektetési vállalkozásoknak az egyezménynek megfelelően működni?*

– A hitelintézeteknek és befektetési vállalkozásoknak legkésőbb 2008. január 1-jéig kellett az új előírások szerint meghatáro-

zott tőkekövetelmény számítási lehetőségek valamelyikét kiválasztani és alkalmazni. Az első tapasztalatok szerint a legtöbb intézmény az úgynevezett sztenderd módszer szerint határozza meg a tőkekövetelményét. Ez – anélkül, hogy elmerüljünk a részletekben – egy viszonylag egyszerűbb módszer. Lehetőség van viszont arra, hogy a hitelintézetek fejlettebb, kockázatérzékenyebb módszereket is alkalmazzanak. Továbbá arra is, hogy a mostani sztenderd módszerről a későbbiekben áttérjenek egy fejlettebb számítási módra. A jövőben feltehetőleg nőni fog a fejlettebb módszert alkalmazó intézmények száma. Ugyanakkor a kisebb intézmények valószínűleg tartósan megmaradnak a sztenderd módszer alkalmazása mellett.

– Milyen feladatokat kellett megoldaniuk az érintett pénzügyi szervezeteknek a rendszer alkalmazására való felkészülésükor?

– Dönteniük kellett a tőkekövetelmény számítási módszerről, a feladatokhoz illeszkedő minősítési-, kockázatértékelési és informatikai rendszert kellett kiépíteniük, meg kellett felelniük a vállalatirányításra vonatkozó új követelményeknek, fel kellett készülniük a nyilvánosságra hozatali követelmények teljesítésére.

– Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 2008. január 1-jétől pénzügyi vállalkozásként végzi tevékenységét. A Felügyelet hogyan tudja elfogadni az Alapítvány garanciáját a tőkekövetelmény csökkentéséhez?

Az, hogy az alapítvány pénzügyi vállalkozásként végzi a tevékenységét, megteremti a lehetőséget annak, hogy kérelmezze a Felügyelettől annak elismerését, hogy a hitelintézetekkel egyenértékű prudenciális szabályozás alá essen. Amennyiben ez az elismerés megtörténik, akkor az Alapítvány garanciája ugyanúgy vehető figyelembe a tőkekövetelmény csökkentése vo-

natkozásában, mint a bankgaranciák. Az egyenértékűség megállapításával kapcsolatos felügyeleti elvárásokat a Felügyelet 7/2007 sz. Vezetői Körlevele tartalmazza, amit a hitelezési kockázat tőkekövetelményének meghatározására sztenderd módszert alkalmazó hitelintézetek számára adott ki (megtalálható a Felügyelet honlapján, a szabályozás menüpont alatt).

Amennyiben az egyenértékűség megállapítása megtörtént, és a későbbiekben az Alapítvány áttérne a belső minősítési rendszerek (IRB) alkalmazására, akkor a Validációs kézikönyv III. kötetének, az előre nem rendelkezésre bocsátott kockázatsökkentő eszközökről szóló fejezete vonatkozna rá (szintén megtalálható a Felügyelet honlapján, az Európai Unió menüpont Bazel II alpontjában). Ez a fejezet arról szól, hogy az IRB-t alkalmazó bankok esetében a Felügyelet milyen feltételek esetén tudja a garanciákat a tőkekövetelmény csökkentéséhez elfogadni.

– Mit jelent ez a hitelt felvevő ügyfelek számára?

– Ebből az ügyfelek annyit érezhetnek, hogy ha több a tőkekövetelményt csökkentő garancia, akkor a hitelintézetek kevesebb tőke fedezete mellett, vagyis olcsóbban tudják a hiteleket nyújtani, hiszen kevesebb lesz az az elvárt tőkehozam, amit a hitelek árába beépítenek.

Konkrétan az AVHGA esetében, ha például az alapítványi garanciavállalásnál 70 százalékos az államilag viszontgarantált rész, akkor az a kérdés, hogy a 30 százaléknyi nem viszontgarantált garancia mögé mekkora tőkét kell állítaniuk a pénzügyintézeteknek. Alapesetben ez a mérték – a jelenlegi helyzet szerint – 8 százalékos, akkor a teljes hitel tőkekövetelménye $30\% \times 8\%$, vagyis 2,4 %. Ha a nem viszontgarantált 30 százalékos részre kedvezőbb kockázati súly alkalmazható, például 20%-os, akkor a teljes hitel tőkekövetelménye ennek csak 20 százaléka, vagyis 0,48%. A két tőkekövetelményi érték közötti különbség $2,40 - 0,48 = 1,92$ százalék. A hitel árazását nézve, az utóbbi esetben az 1,92 százaléknyi banki tőke elvárt hozamával olcsóbb lehet a hitelezés. Ha egy átlagos banki elvárást megtestesítő 20%-os hozamigénnyel számolunk, akkor $1,92 \times 0,2 = 0,384$. Vagyis egyéni garantált hitelt majdnem negyven bázisponttal (0,4 százalékkal) olcsóbban kaphat meg ez esetben a vállalkozó. Természetesen ez a kalkuláció a hitelnek csak a garanciával biztosított részére érvényes, a nem garantált rész mögé is oda kell állítaniuk a megfelelő tőkét a bankoknak.

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

valamennyi vidéki kis-, és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő, számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség előnyei:

- hitelképesség növelése,
- hitelhez jutási feltételek javítása,
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető:

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói:

Kezességgel biztosított összeg: **max. 800.000.000 Ft**

Kezességvállalás mértéke: **20% - 80%**

Futamidő: **min. 91 nap max. 25 év**

A díj fizetése: **Egyszeri, vagy évenkénti**

A díj mértéke: **min. 0,3%; max. 2,88%**

amely függ a kezességvállalás mértékétől, a futamidőtől és a kezesség kategóriájától.

Zöld szám: 06-80/ 203-760 • **Telefax:** (36-1) 474-5085

1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. • 1392 Budapest, 62. Pf. 289

Honlap: www.avhga.hu • **E-mail:** office@avhga.hu

VÁRATLAN FEJLEMÉNYEK A PIACON ÉS AZ IDŐJÁRÁSBAN

- AZ AGRÁRÁGAZAT ELMÚLT ÉVE

A 2007-es ellentmondásos év volt a magyar agrárágazat számára. Az alábbiakban a Központi Statisztikai Hivatal adataira támaszkodva bemutatjuk, hogy milyen teljesítményt nyújtott a szektor, a mezőgazdasági vertikumok szereplőinek milyen kihívásokkal kellett szembenéznük és milyen eredményeket értek el.

Növénytermesztés

A 3,8 millió tonnás búzatermés 9 százalékkal kisebb volt a nem különösebben jó termésű 2006. évinél. A kukoricatermés 50 százalékkal visszaesve 4 millió tonna lett. A teljes gabonatermelés nem érte el a 10 millió tonnát, az elmúlt öt év átlagának a 70 százalékát. A gabonapiaci túl kereslet okozó tényezők (ázsiai kereslet, az európai termelés kiesés, az amerikai bioetanol előállítás felfutása) megduplázták a nemzetközi gabonaárakat, így a hazai gabonatermelők zöme a gyenge termés dacára növelte bevételét.

A zöldségtermelés teljes volumene 14 százalékkal meghaladta a 2006. évi szintet. Az elmúlt évtized sikeres telepítési akciói ellenére a gyümölcsstermelés 20 százalékkal elmaradt az előző évitől, mert a gyümölcsösökben nem csak a nyári aszály, hanem a virágzás idején jelentkező fagyok is nagy kárt tettek.

Állattenyésztés

A 2007-es év takarmány áremelkedése újra kinyitotta az árollót a sertéstartásban. A ráfordítások erősen nőttek, az értékesítési árak pedig nem, ezért a koaállomány 2007 tavaszától újra csökken, ami a tartási kedv megcsappanását jelzi. A baromfitartásban a tojástermelőknek erősebb áremelkedést sikerült elérniük, mint a hizlalóknak. A hizlalás az év végén süllyedt a korábbi években megszokottnál alacsonyabb szintre. A tojástermelést szolgáló tojóállomány mérsékelt növekedése folyamatos. A tejelő szarvasmarha állomány több évtizede tartó mérséklődése 2007-ben megállt. A tejtermelők számára a nemzetközi piac bővülése lehetővé tette a termelői árak jelentős emelését. A hízó marha állomány növekedése azon-

ban megállt, elsősorban a takarmányárak növekedése miatt.

Miközben növénytermesztés volumene 2006-hoz képest 21 százalékkal csökkent az állattenyésztés enyhe, 2 százalékos növekedést mutatott. Így a mezőgazdaság teljes termelése immár három éve csökken, de a 2007. évi termelés visszaesés különösen nagymértékű, 12 százalékos volt. A mezőgazdasági termelés volumene tavaly a 2003. évi rendkívül aszály miatti alacsony szinttől is elmaradt.

Felvásárlás

A 2007-es évben a növényi termékek kereskedelmi és feldolgozási célú felvásárlása 5,6 százalékkal csökkent. A felvásárlás alakulását alapvetően az alacsony gabonakínálat határozta meg, de szerepe volt benne a nagymértékben visszaeső gyümölcskínálatnak is. A zöldségfélék felvásárlása viszont nőtt. Az élő állatok és állati termék felvásárlása 2007 első felében növekedett. Az év második felében viszont az élőállat felvásárlás kisebb lett, a tej és a tojás felvásárlása mérsékelten tovább növekedett.

A mezőgazdasági termékek felvásárlási árának évi átlagban gyors, ám termékcsoportonként eltérő mértékű növekedése növelte a mezőgazdasági szakágazatok közti jövedelem eltérés miatti feszültségeket. A növényi termékek árai, ezen belül a takarmányárak emelkedése jelentősen meghaladta a húsárak növekedését. *Míg a vágósertés és a vágómarha ára az év végére mintegy 5 százalékkal csökkent, és a vágóbaromfi ára is csak 20 százalékkal nőtt, a takarmány gabonák ára több mint 80 szá-*

zalékkal lett nagyobb. A tejár év végéig 27 százalékos növekedése a jól szervezett gazdaságok rentabilitását biztosítani tudta.

Export/import

Az élelmiszerek, italok, dohánytermékek kivitelének volumene 16, a behozatalé 12 százalékkal lett nagyobb 2007-ben. A jelentős exportbővülésben a gabona és gabonakészítmények kiszállítása játszott meghatározó szerepet. A behozatal a kivitelnél volumenben és értékben is kisebb mértékben növekedett, így a szűken vett élelmiszerek külkereskedelmi többlete meghaladta az 1,3 milliárd eurót, a vertikum teljes (a növényolaj- és a fakülkereskedelmet is figyelembe vevő) aktívuma másfél milliárd euró közelében alakult. A 2007. évi behozatalban ugyan nőtt a fogyasztási célú import, de továbbra is jelentős maradt az európai szintű termelészakosodásból fakadó élelmiszeripari nyersanyag-behozatal.

Beruházás

A mezőgazdaság szereplői 2007-ben az új támogatási kiírásokra vártak. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében több nagyjelentőségű uniós támogatási konstrukció (például mezőgazdasági eszközök beszerzése, állattartó telepek korszerűsítése stb.) kiírására és elbírálására sor is került, ám a beruházások zömmel a 2008-as évben fognak megvalósulni. Ekképp 2007-ben 2006-hoz képest több mint 10 százalékkal tovább mérséklődött a mezőgazdasági beruházások volumene.

„NAGY FANTÁZIÁT LÁTOK A MINŐSÉGI GYÜMÖLCSTERMESZTÉS FEJLESZTÉSÉBEN”

A magyar gyümölcsstermelés jellegadó központjai közé tartozik a Kecskemét környéki térség. Somodi Ferenc családi gazdasága egyike a színvonalas minőségi termelést folytató gazdaságoknak. A vállalkozás ültetvényeihez hűtőház is kapcsolódik, de annak fiatal tulajdonosa további tervek megvalósításán dolgozik, amelyekben fontos szerepet szán az uniós támogatási forrásoknak. Már benyújtotta pályázatát ültetvénytelepítésre, és nagy reményeket fűz a kertészeti ágazat fejlesztését, illetve a kertészeti gépek, technológiai berendezések beszerzését segítő most nyíló pályázati konstrukciókhoz.

A Kecskemét környéki települések alkotják a hazai minőségi gyümölcsstermesztés egyik meghatározó területét. Az itt megtermelt gyümölcsök nemcsak a friss termékek hazai és export piacára kerülnek, de a konzervgyárak és a szeszipari vállalkozások is szívesen vásárolják azokat. Itt, Kecskemét-Ménteleken – az 5-ös útnak a megyeszékhelyet az M5-ös autópályával összekötő szakasza mellett – található Somodi Ferenc intenzív műveléssel gondozott gyümölcsöse is.

– A gödöllői agráregyetem elvégzése után, 1997-ben kezdtem el a gazdálkodást. Édesapám is kertészmérnök, így egyfajta hagyományként én is a kertészmérnöki szakot választottam az egyetemen – fogad a most 33 éves Somodi Ferenc. megszerztem a családi gazdaság címet, adószámot őstermelőként tevékenykedek. 22 hektárnyi termőre fordult gyümölcsösben gazdálkodom: 12 hektáros területű az almaültetvény, a szilvás pedig 10 hektáros.

A családi gazdaságoknak nyújtott hitel segítségével 2000-ben egy 200 tonna kapacitású hűtőházat is létesítettem a birtokon.

A gyümölcs egy része friss termékként kerül értékesítésre, elsősorban a hazai piacon, de exportra (például Ausztriába, Olaszországba) is jut a termésből. Növekvő tendenciát mutat a feldolgozóipar vásárlása, a jó minőségű alma és szilva iránt élénk az érdeklődés. – Az utóbbi években egyre szorosabb kapcsolatot építettem ki a Zwack kecskeméti üzemével, a minőségi, exkluzív pálinkagyártás bővülése, a borkultúrához felzárkózni igyekvő pálinkafogyasztási kultúra erősödése számomra is egy biztos értékesítési irányt jelent – sorolja az elért eredményeket vendéglátónk. Ám ez egyúttal komoly kihívást is jelent a gazdaságomnak, hiszen a megbízható minőségnek és a nagy biztonsággal elérhető gyümölcsmennyiségnek alapvető szerepe

van a kiépített piaci kapcsolatok életben tartásában, illetve növelésében.

Ezt a szemléletet követve, fiatal családi gazdálkodó riportalanyunk az elmúlt tíz évben a gazdálkodásból származó jövedelmének döntő hányadát visszaforgatta a gazdaságba. Egyúttal további fejlesztésekre készül. A beruházások megvalósításához azonban mindenképpen szükségesek külső források is. Néhány évvel ezelőtt már történt próbálkozás pályázaton való részvételre, de a Sapard program keretében nem sikerült támogatást nyerni a gazdasághoz kapcsolódó úthálózat fejlesztésére. Ez egy kicsit a kedvét szegte Somodi Ferencnek, így az AVOP-os pályázatokon nem is vett részt. A gyümölcsstermelés, a családi gazdaság fejlődési, növekedési lehetőségeit mérlegelve, egyúttal a fejlesztések forrásigényét felmérve, az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program meghirdetett, illetve meghirdetésre kerülő pályázati konstrukcióban való részvételre azonban már tudatosan készül beszélgetőpartnerünk.

– Először is a hűtőházhoz kapcsolódva szükségem van egy gyümölcs válogató csarnok megépítésére – kezdődik a tervezett fejlesztések felsorolása. A hűtőház központi részében ekképp felszabaduló helyen, többszintes szociális blokkot tudnék létrehozni, amely nagymértékben javítaná az időszakosan nálam dolgozó emberek munkakörülményeit. E két beruházás mintegy 70-80 millió forintot igényel, céljait tekintve pedig pontosan beleilleszkedik a kertészeti ágazat fejlesztését célzó pályázati konstrukcióba. Erre valószínűleg már áprilistól lehet pályázni. Aztán az ugyancsak tavasszal megnyíló, a kertészeti gépek, technológiai berendezések beszerzését támogató pályázat is

érdekel, hiszen a minőségi és biztonságos gazdálkodáshoz mindenképpen be kell szerezni több korszerű gépet és berendezést.

Somodi Ferenc megváltozott pályázói kedvét mutatja, hogy épp 2008. március 17-én adott be egy ültetvénytelepítési pályázatot, amely két hektár szilvás telepítést célozta meg. Sőt, az úthálózat fejlesztéséről sem mondott le, a 2008. III. negyedében várható, a mezőgazdasági utak fejlesztését segítő támogatási konstrukcióból sem szeretne kimaradni. A távolabbi tervek között szerepel, hogy a gazdaság területének bővülését jelentő 4-6 hektáros területen cseresznyést telepítsen.

– Amint látható fejlesztési lehetőség és elképzelés akad bőven, de a gazdálkodásba visszaforgatott jövedelem, a remélt támogatás mellett nagy szükségem van a bankok hiteleire is – tér át a pénzügyi kérdésekre a családi gazdaság vezetője. Sokszor úgy érzem hatalmas fába vágtam a fejszemet, de hát mikor próbáljon haladni az ember, ha nem most, amikor még fiatal és a piaci lehetőségek is emellett szólnak. Fokozatosan, de azért lendületesen kell haladni. A kecskeméti takarékszövetkezettel jó kapcsolat alakult ki, ismerik gazdaságomat, így szívesen hiteleznek ne-

kem. Természetesen úgy, hogy számukra is meglegyen a megfelelő hitel fedezet és garanciális feltételek. Én a hitelintézettel álok kapcsolatban, de lehet, hogy bizonyos hitelek csak úgy fog nekem megadni, amelyekhez külső kezességvállalást kér. A bankosok szerint ez szerény díj ellenében a fejlesztési projektek, illetve a gazdálkodásom pénzügyi biztonságát is erősíti. A velem foglalkozó takarékszövetkezeti munkatársak az uniós pályázatokon való részvételre is segítőkészen

szemlélik. A pályázatírást egyelőre magam oldottam meg, a könyvelőm állította össze az ültetvénytelepítés üzleti tervét. A pályázat menedzseléséhez, az uniós projektekkel összefüggő speciális jelentések és elszámolások elkészítéséhez lehet, hogy már külső segítségre lesz szükségem. De ne szaladjunk előre, most a tavaszi munkák elvégzésére és a két kertészeti pályázat beadására kell koncentrálni, az ültetvénytelepítési pályázatom sikerében pedig bízni.

Közbeszerzési tanácsadás

Adott be pályázatot állattartó telepek korszerűsítésére?

Tudja-e, hogy közbeszerzésre kötelezett abban az esetben

- ha a beruházás összköltségének több, mint 50%-át a támogatásból finanszírozza és a beruházási értéke meghaladja a közbeszerzési értékhatárt? (Egyszerű eljárás árubeszerzésnél 8-30 millió Ft, szolgáltatásnál 8-25 millió Ft, illetve építésnél 15-90 millió Ft között).

Az eljárás közbeszerzési és jogi szakértőt igényel.

Érdeklődni lehet az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft-nél:

Kék számon: 06-40/200-771 Faxon: 06-1/373-8455

E-mail címen: tanacsadas@avhakft.hu Honlap: www.avhga.hu

KÖZEL KÉT ÉS FÉL EZER FIATAL GAZDA IGÉNYELT TÁMOGATÁST (ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM)

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében a fiatal mezőgazdasági termelőket támogató pályázati kiírásra közel két és fél ezer kérelem érkezett be. A pályázók nagy része a maximálisan adható - 40 ezer eurós - összeget célozta meg. Így a beérkezett támogatási kérelem összege meghaladja a program tervezett támogatási keretét. Erre a célra ugyanis a 2007-2013-as időszakban mintegy 8 milliárd forintos támogatási forrás áll rendelkezésre, ám a beérkezett támogatási igények 21-22 milliárd forintot tesznek ki. A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium azt tervezi, hogy forrásátcsoportosítással lehetőség lesz a fiatal mezőgazdasági termelőket támogató keret növelésére.

GÉPEK ÉS TECHNOLÓGIAI BERENDEZÉSEK BESZERZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA (ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM)

Azok a nyertes pályázók, akik az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban a gépek- és technológiai berendezések beszerzésének támogatása keretében már elszámoltak a beruházás költségeivel, és így igényelhetik a támogatás kifizetését, majdnem valamennyien megkapták a pénzüket. Jelenleg azoknak fizet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH), akik az MVH által megjelölt első - 2007 végi - elszámolási időszakban benyújtották kifizetési kérelmüket. Ekkor az összesen mintegy 4500 támogatást elnyert kedvezményezett közül 2900 kérte a támogatás folyósítását. A nekik járó 18,5 milliárd forintból körülbelül 1 milliárd vár még kifizetésre. A megítélt támogatások teljes összege természetesen ennél jóval nagyobb, meghaladja a 43 milliárd forintot. Akik csak ezután kérik a támogatást, azok sincsenek késésben, hiszen a beruházás megvalósítására, a támogatási határozat átvételétől számítva, egy év áll a rendelkezésükre. Az egyéves határidő 2008 októberében jár majd le. A kifizetési kérelmet az MVH által megjelölt elszámolási időszakokban, évente négyszer lehet beadni. Legutóbb januárban volt erre alkalom, amikor újabb 850 kifizetési kérelem érkezett be a Hivatalhoz.

AZ ÁLLATTARTÓ TELEPEK KORSZERŰSÍTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA (ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM)

Az állattartó telepek korszerűsítésének támogatása, két fordulóban, az első között lett meghirdetve az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban. Az egyik támogatható területen - a trágyakezelés korszerűsítésére - összességében 100 milliárd forintos támogatási igény érkezett be. A közel 1000 kérelemből több mint 700 esetben hozott jóváhagyó határozatot a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal. Mindez 68 milliárd forintos támogatási kötelezettségvállalást jelent. A szóban forgó támogatási forrás felhasználásával kb. 900 állattartó telep újulhat meg, mivel egy gazdálkodó több telepre is igényelhetett támogatást. Az erre vonatkozó támogatási határozatokat február közepén adták postára az érintetteknek. A másik támogatható területen - az állattartó telepek komplex korszerűsítésére - majd 1300 kérelmező szeretne támogatást kapni. A támogatási igény eléri a 160 milliárd forintot. Ennél a jogcímnél a támogatási döntések most születnek meg, a támogatási határozatokat 2008. március folyamán kapják majd meg az állattartók.

ÖSSZEVONT TERÜLETALAPÚ TÁMOGATÁSI RENDSZER 2009-TŐL

Az agrártárca által készülő törvényjavaslat szerint Magyarország 2009-ben áttér az egyszerűsített területalapú támogatási rendszerre (SPS).

Az összevont területalapú támogatási rendszerre (SPS) való áttérésre azért van szükség, hogy a magyar gazdák közel azonos versenyfeltételek mellett tevékenykedhessenek, mint a régi uniós tagállamokban gazdálkodók. A jelenleg regisztrált 200 ezer gazdálkodó, amely most is kap támogatást, az SPS rendszerre való áttérés után is jogosult lesz erre.

Az SPS rendszer lényege, hogy a termelés és a támogatás különválik egymástól, az utóbbi vagyoni jellegű jogosultsággá válik és forgalomképes lesz. Ahhoz kapcsolódva, hogy a támogatást vagyoni jogként le-

hessen adni-venni, az agrár-kormányzat az SPS rendszerrel készülő törvénybe garanciális elemeket kíván beépíteni, hogy a földhasználat és a támogatás ne váljon el egymástól. Ez utóbbi azért lenne ésszerűtlen, mert a támogatás nélküli föld értékcsökkenést és különösen a kedvezőtlen adottságú területen szinte lehetetlen lenne földhasznosítót találni. Azokat, akik mégis eladják a földhöz tartozó támogatást, várhatóan szankciókkal sújtják. Az így keletkezett jövedelmet jelentős mértékben, akár 30-50 százalékos elvonással terhelnék.

Az SPS rendszerben a regisztrált mezőgazdasági termelők kétféle módon juthatnak majd támogatáshoz.

– Az egyik támogatási forma az úgynevezett regionális komponens lesz, amely a támogatás nagyobbik hányadát, mintegy 70 százalékát teszi majd ki. Ez a jelenlegi számítások szerint mintegy 30-32 ezer forint körül lehet hektáronként.

– A másik forma az úgynevezett történelmi alapon kiszámított pénzügyi támogatás lesz. Amennyiben egy adott évben a mezőgazdasági termelő mezőgazdasági tevékenységet folytatott (ez most a 2006-os év lehet), úgy tevékenysége után – a regionális szubvenció mellett – további támogatásra lesz jogosult.

VÁLTOZÓ INTERVENCIÓS RENDSZER

Az Európai Unió intervenciósi rendszere alapvető változások elé néz, amely a magyarországi gabonavertikum szereplőit is érinti. Ennek első lépése a kukoricaintervenció reformja volt. Az uniós tervek szerint a piaci intervenció hagyományos eszközeit a magánbiztosítás alkalmazása válthatja fel.

Az Európai Parlament 2007 tavaszán megszavazta az európai uniós kukoricaintervenció korlátozásáról szóló jelentést. Az intervenció fokozatosan, három év alatt kerül leépítésre. A korlátozásra az Európai Bizottság szerint azért volt szükség, mert a rendszer eredeti céljával ellentétesen működött: nemegyszer átgondolatlan termelésre vezetett és igen költséges volt. Az árpa és a takarmánybúza esetében fenn-

maradt a korábbi intervenciósi rendszer. Ezért e növényfélék előállítására relatíve kevésbé kockázatosá vált a gazdák számára. Mindez az árpa és a takarmánybúza vetésterületének növekedéséhez vezethet, magával vonva annak esélyét, hogy e terményekből fölös, intervenciósi beavatkozást követelő készletek alakuljanak ki. Az előbbiekre tekintettel, az Európai Bizottság a kukoricaintervenció reformját –

azaz korlátozását, majd teljes megszüntetését – alkalmazni kívánja a többi gabonaféle esetében is, az étkezési búza kivételével. A minimálisan garantált árak közösségi felvásárlással való biztosítása helyett, alternatív eszközök alkalmazásával kívánják védeni a gazdákat a váratlanul kialakuló piaci zavarokkal szemben. Az egyik lehetséges megoldás az árak összeomlása esetén érvényesíthető magánbiztosítás megkötésének közösségi társfinanszírozása. A szóban forgó elképzelés azon a megközelítésen alapul, hogy a várhatóan hosszabb távon is magas gabonaárak mellett már nem szükséges a korábbihoz hasonló kiterjedt védelmet nyújtani a gazdáknak. A brüsszeli döntéshozók szerint csak a piaci árak előre nem látható és nagymértékű zuhanása, illetve a kedvezőtlen időjárás miatti terméskiesés ellen kell biztonságot nyújtani a gazdáknak. Ehhez viszont a piaci alapú – a gazdák által megkötött – biztosítások is megfelelőek lehetnek, amelyekhez az EU pénzügyi forrásokkal is hozzájárulna. Az előbbi elképzeléseket tartalmazó jogszabálytervezet előreláthatólag 2008 tavaszán készül el. A kialakításra váró új rendszer alkalmazására a 2004-ben csatlakozott tagországokban, így Magyarországon csak 2013 után kerülne sor. Ekkor kapnak majd ugyanis az érintett államok agrártermelői ugyanakkora közvetlen támogatást, mint a régebbi tagországok gazdái.

Mezőgazdasági szaktanácsadás

A szaktanácsadás keretében megszerzett információk a 2009-ben bevezetésre kerülő egyetemes támogatási rendszer (SPS) igénybevételének alapját fogják képezni. Az így megszerzett ismeretek, környezetvédelmi, élelmiszerbiztonsági, állat- és növény-egészségügyi, valamint állatjóléti követelmények biztosításához elengedhetetlenül szükségesek.

- A gazdálkodó a Területi Szaktanácsadási Központokon (TSZK) keresztül a szaktanácsadásra fordított összeg 80%-át, de minimum 40.000 (erdőgazdálkodó esetén 20.000), maximum 350.000 forintot vissza nem térítendő támogatásként visszaigényelhet.
- Az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft. - mint TSZK - a gazdálkodókkal kötött szerződés alapján biztosítani tudja a szaktanácsadási szolgáltatást és a szaktanácsadói díj 80%-nak visszatérítését.
- A mezőgazdasági szaktanácsadás keretében a gazdálkodó ügyfélorientált pénzügyi tanácsadást is igénybe vehet, ha fejlesztési elképzelését részben vagy egészben hitelből kívánja finanszírozni. A fejlesztés és a vállalkozás adottságainak ismeretében az AVHA Kft. segítséget nyújt a legmegfelelőbb finanszírozási megoldás kialakításában.

Érdeklődni lehet az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft.-nél:

kék számon: 06-40/200-771 • faxon: 06-1/373-8455 • e-mail címen: tanacsadas@avhakt.hu

ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM

A MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK ÉRTÉKNÖVELÉSÉT SEGÍTŐ TÁMOGATÁS

A 2008-as évben a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban (ÚMVP) a mezőgazdasági termékek feldolgozásának fejlesztését kiemelt támogatási célként kezeli. Az erre vonatkozó támogatási rendelet várhatóan rövidesen megjelenik.

A támogatás célja, hogy a mezőgazdasági termékek feldolgozásának, illetve forgalmazásának fejlesztésével, vagy új termékek, eljárások, technológiák bevezetésével növekedjen a mezőgazdasági üzemek, illetve élelmiszeripari vállalkozások összeteljesítménye és versenyképessége, továbbá javuljanak az élelmiszerbiztonsági és -higiéniai feltételek, csökkenjen a környezetterhelés és teljesüljenek a vonatkozó közösségi előírások.

A támogatás tervezett célterületei:

- a versenyképesség javítása, a termék-szerkezet átalakítása;
- az élelmiszerbiztonsági és környezetvédelmi feltételek javítása, az üzemirányítás korszerűsítése;
- az újonnan bevezetett közösségi előírásoknak való megfelelés elősegítése;

- vágópontok (engedélyezett vágóhídként nyilvántartott létesítmények, amelyek az 50 km-es körzeten belülről származó, kistermelő által vágásra szánt sertéseket, juhokat, kecskéket, szarvasmarhákat (levágjak) létrehozása és korszerűsítése.

A támogatás mértéke

Az egy kérelem benyújtásával igénybe vehető támogatás várható legkisebb összege 8.000 eurónak, legmagasabb összege pedig 1.000.000 eurónak megfelelő forintösszeg (a vágópontok esetében ez utóbbi 480 ezer eurónak megfelelő forintösszeg). A támogatás valószínű mértéke alapesetben az elszámolható kiadások 40 százaléka lesz. Fiatal mezőgazdasági termelő esetén, vagy ha a beruházás kedvezőtlen adottságú vagy NATURA 2000 területen valósul meg, akkor az elszámolható kiadások 50%-a. Fiatal mezőgazdasági termelő esetén, és ha a beruházás kedvezőtlen adottságú vagy NATURA 2000 területen valósul meg, akkor az elszámolható kiadások 60%-a.

A támogatásra jogosultság

Támogatásra jogosultak azok az egyéni vállalkozók, egyéni cégek, jogi személyiség nélküli, valamint jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaságok, szövetkezetek, amelyek KKV-nak, illetve nagyvállalatnak minősülnek és megfelelnek az alábbi feltételeknek:

- mezőgazdasági termelők esetében az üzemméretük meghaladja a 4 európai méretegységet, valamint értékesítésből származó árbevételük több mint 50%-a nem feldolgozott mezőgazdasági termék értékesítéséből származik, és ez az arány a beruházás után is megmarad a kötelező működtetés végéig;

- nem mezőgazdasági termelők esetében az értékesítésből származó árbevételük kevesebb, mint 50%-a nem feldolgozott mezőgazdasági termék értékesítéséből származik és ez az arány a beruházás után is megmarad a kötelező működtetés végéig.

A támogatási kérelmet a 2008-as évben előreláthatólag május 1-jétől június 2-ig az Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) honlapjáról letölthető nyomtatványon, az MVH megvalósítás helye szerint illetékes kirendeltséghez lehet benyújtani. Egy pályázó egy benyújtási időszakban egy kérelmet nyújthat be.

LEADER-PROGRAM

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program részeként megvalósítandó Leader-program finanszírozására hét év alatt mintegy tízszer annyi forrás - azaz 70 milliárd forint - áll rendelkezésre, mint a 2004-2006-os időszakban. A Leader-program végrehajtásának elsődleges célja, hogy a vidékfejlesztésben segítséget nyújtson a helyi közösségek számára.

A Leader-program egyik legfontosabb jellemzője a közösségteremtés és a helyben élők kreativitásának erősítése. Jelenleg Magyarországon száz helyi vidékfejlesztési közösség működik, a Leader-csoportok száma pedig eléri a hetvenet.

A helyi közösségeknek mostantól négy hónap áll rendelkezésükre, hogy a térségük fejlesztésére már korábban elkészített elképzeléseik alapján részletesen kimunkálják fejlesztési stratégiájukat. Egy-egy helyi közösség 800 millió forinttól 2,5 milliárd forintig kaphat támogatási forrást elképzelései megvalósításához.

Az eddig napvilágra került fejlesztési elképzelések azt mutatják, hogy a helyi közösségek elsősorban munkahelyeket kívánnak teremteni lakóhelyükön, illetve annak környezetében. Fejlesztetni akarják továbbá a falusi turizmust, vendéglátást. A helyi hagyományok megőrzésére is nagy hangsúlyt helyeznek, és modernizálni, fejleszteni szeretnék a helyi közösségi tereket is.

AVHA
SZOLGÁLTATÓ ÉS
TANÁCSADÓ KFT.

a kis- és középvállalkozások, valamint gazdálkodók számára tájékoztatást nyújt:

- az aktuális támogatási lehetőségekről,
- a kedvezményes hitel- és kezességvállalási konstrukciókról, valamint segítséget nyújt beruházások tervezésében, megvalósításában.

Ingyenes telefonos és személyes konzultációs lehetőségek, tájékoztató anyagok megküldése.

Kedvezményes feltételek szerint igénybe vehetők:

üzletviteli tanácsadás, mezőgazdasági szaktanácsadás, hitelkérelmek összeállítás, pályázati tanácsadás, projektgarancia

Hívja a **06-40-200-771** kék számot, vagy keressen minket a **tanacsadas@avhakt.hu** e-mail címen

AZ ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM I. TENGELYÉNEK

(A MINŐSÉG ÉS A HOZZÁADOTT ÉRTÉK NÖVELÉSE A MEZŐ- ÉS ERDŐGAZDASÁGBAN, VALAMINT AZ ÉLELMISZER-FELDOLGOZÁSBAN)

2008-BAN VÁRHATÓ PÁLYÁZATAI

- Növénytermesztés (terményszárítók) korszerűsítése, 2008. április
- Kertészet korszerűsítése, 2008. április
- Kertészeti gépek, technológiai berendezések, 2008. április
- Élelmiszeripari beruházások, 2008. május
- Nyerszesz, bioetanol előállító üzemek létesítése, 2008. május
- Nyersolaj, biodízel előállító üzemek létesítése, 2008. május
- Félig önellátó gazdaságok szerkezetátalakítása, 2008. április
- Gazdanet program, 2008 tavasz/nyár
- Infrastrukturális beruházások:
 - öntözés, melioráció, területi vízgazdálkodási létesítmények fejlesztése, 2008. április
- mezőgazdasági utak fejlesztése, 2008. III. negyedév
- mezőgazdasági üzemek víz- és energiaellátása, 2008. IV. negyedév
- erdészeti infrastruktúra fejlesztése, 2008. IV. negyedév

A MIKRO-, KIS ÉS A KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOK TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA (GOP/KMOP)

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség 2008. február közepén közzétette idei első gazdaságfejlesztési pályázatait. A központi régión kívül, a Gazdaságfejlesztési Operatív Program (GOP) keretében öt pályázaton 27,6 milliárd forintnyi, míg a Közép-magyarországi Operatív Programban (KMOP) megjelent két tükörpályázaton 3,1 milliárd forintnyi támogatást nyerhetnek el a mikro-, kis- és középvállalkozások. Az előzetes számítások szerint, az összesen csaknem 31 milliárd forintos keretből legalább 900, legfeljebb háromezer projekt megvalósításához lehet támogatást elnyerni.

Pályázat neve	Igényelhető támogatási összeg (millió Ft)	Támogatási keret (millió Ft)
A mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése, Kódszám: GOP-2008-2.1.1/A	1-20	7 400
Komplex vállalati technológia fejlesztés kis- és középvállalkozások számára, Kódszám: GOP-2008-2.1.1/B	10-150	9 446
Komplex vállalati technológia fejlesztés a hátrányos helyzetű kistérségekben, Kódszám: GOP-2008-2.1.1/C	150-500	6 052
Komplex beruházások támogatása a komplex programmal segítő leghátrányosabb helyzetű kistérségekben kis- és középvállalkozások számára, Kódszám: GOP-2008-2.1.2/B	10-150	3 500
Komplex beruházások támogatása a komplex programmal segítő leghátrányosabb helyzetű kistérségekben, Kódszám: GOP-2008-2.1.2/C	150-500	1200
A mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése, Kódszám: KMOP-2008-1.2.1/A	1-10	1300
Komplex vállalati technológia fejlesztés kis- és középvállalkozások számára, Kódszám: KMOP-2008-1.2.1/B	10-50	1800

A pályázatokat 2008. április 4-étől 2008. május 5-ig lehet benyújtani, kivéve a mikro- és kisvállalkozások eszközbeszerzéseit támogató GOP-2008-2.1.1/A és KMOP-1.2.1/A kódszámú pályázatokat. Ezek utóbbiakra 2008. december 31-éig, vagy a keret kimerüléséig lehet pályázni.

ALINTÉZKEDÉSEK KÖZTI FORRÁSÁTCSOPORTOSÍTÁS - AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM

Az Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP) 3.1.3. „Idegenforgalmi tevékenység fejlesztése (falusi turizmus)” és 3.2.3. „Földterület fejlesztés, melioráció” című alintézkedései esetében a 2004-2006-os időszakban rendelkezésre álló források 2007 őszére teljes mértékben lekötésre kerültek. Az AVOP Irányító Hatóság 2007. augusztus végi közleményében tudatta, hogy a támogatási Döntés-előkészítő Bizottságok által támogatásra javasolt mintegy száz, a szóban forgó alintézkedésekre pályázó úgynevezett várólistán szerepel. Annak érdekében, hogy a várólistákon szereplő pályázatok közül minél több részesüljön támogatásban, az AVOP IH kezdeményezte az AVOP 3.1-es és a 3.2-es intézkedések alintézkedései közt történő forrását-csoportosítást, hogy a 3.1.3 és a 3.2.3 alintézkedések esetében pótlólagos támogatási források álljanak rendelkezésre. Az AVOP Monitoring Bizottság az alintézkedések közötti forrását-csoportosítást jóváhagyta, így lehetőség nyílt az AVOP 3.1 „Vidéki jövedelemszerzési lehetőségek bővítése”, valamint a 3.2. „A mezőgazdasághoz kötődő infrastruktúra fejlesztése” című intézkedések esetében a várólistán szereplő valamennyi pályázó támogatására.

GARANCIA

az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa
(Megjelenik az agrárlapok melléleteként)

Felelős kiadó: Ulrich Anikó
Szerkesztő bizottság: Fertő Imre, Herczegh András, Lengyel Zoltán, Mohácsi Kálmán, Ulrich Anikó
Szerkesztőségi titkár: Székely Ágnes
Szerkesztőség: 1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20.
 Telefon: (1) 373-8481,
 Ingyenesen hívható zöld szám: (80) 203-760
 Fax: (1) 373-8455
Stúdió: Armadillo Design Kft.
 1045 Budapest, Berni u.1.
Nyomja: Veszprémi Nyomda Zrt.
 8201 Veszprém, Órház u.38.